

## Endoscopische echografie vanuit de slokdarm (EUS) Longgeneeskunde

### Inleiding

U heeft een afspraak op de polikliniek Longgeneeskunde voor een onderzoek van de lymfeklieren in de borstkas en/of de bijniere. Dit onderzoek, een endoscopische echografie vanuit de slokdarm, wordt ook wel EUS (Endoscopische Ultrasonografie) genoemd. In principe vindt het onderzoek plaats met een roesje tenzij uw arts heeft besloten het onderzoek met sedatie (slaapmiddel) te laten plaatsvinden. Deze folder geeft algemene informatie over dit onderzoek.

### Wat is een endoscopische echografie vanuit de slokdarm?

In de slokdarm wordt een dunne scoop opgeschoven met daaraan een camera en echokop. D.m.v. deze echokop wordt door de slokdarmwand gekeken naar de omliggende lymfeklieren en/of bijniere.

Door de dunne scoop kan een holle naald opgeschoven worden en kan een lymfeklier of een bijnier aangeprikt worden. Na het aanprikken wordt er weefsel opgezogen.

Dit weefsel wordt onder de microscoop bekeken om een aandoening vast te kunnen stellen of om te bepalen of de aandoening zich heeft uitgebreid.

Het onderzoek vindt plaats op de behandelkamer van de polikliniek Longgeneeskunde.

### Wat is een roesje?

Als de longarts heeft besloten om het onderzoek onder een roesje te doen dan krijgt u via een infuus het roesje (Midazolam) en een pijnstiller (Alfentanyl) ingespoten.

Het roesje zorgt ervoor dat u zich tijdens het onderzoek beter kunt ontspannen of in een lichte slaap komt. Het is dan mogelijk dat u zich achteraf niet goed herinnert wat er tijdens het onderzoek is gebeurd.

Indien u een roesje krijgt wordt vooraf uw keel en mond verdoofd met een spray om het kokhalsreflex weg te nemen. De verdovingspray heeft een bittere smaak, hierdoor krijgt u een gevoelloze keel en lijkt het alsof u moeilijker kunt slikken.

### Wat is sedatie?

Als de longarts heeft besloten om het onderzoek onder een slaapmiddel/sedatie te doen dan wordt het slaapmiddel (Propofol) via een infuus ingespoten. Hierdoor wordt u in een diepe slaap gebracht, zodat u niets merkt van het onderzoek. Het slaapmiddel werkt snel en is ook snel uitgewerkt. Over het algemeen bent u na een half uur weer wakker. Het is géén narcose!

Het slaapmiddel krijgt u na overleg met de arts die het onderzoek aanvraagt. Bij het krijgen van sedatie (slaapmiddel) wordt uw keel pas verdoofd wanneer u slaapt.

### Voorbereiding algemeen

Houdt bij de voorbereiding op het onderzoek rekening met het volgende:

- Neem uw identiteitsbewijs mee;
- Bent u zwanger of allergisch voor bepaalde medicijnen en/of verdoving, meldt dit dan aan uw arts op het moment dat hij het onderzoek met u afsprekt of in elk geval voor het onderzoek;
- Meldt u zich op het afgesproken tijdstip op de afdeling longziekten B23;
- Draag makkelijk zittende kleding;
- Indien u een bril draagt neem dan a.u.b. een brillenkoker mee;
- Indien u een kunstgebit of loszittende elementen hebt neem dan a.u.b. een gebittenbakje mee;
- In zeldzame gevallen komt het wel eens voor dat er urine verlies optreedt. Neem daarom schone (onder)kleden mee;
- Het onderzoek duurt ongeveer één uur, waarna u naar de afdeling D25 wordt gebracht om uit te slapen;
- Wij vragen u van tevoren uw vervoer naar huis te regelen. Door de behandeling is zelfstandig reizen per auto, fiets, openbaar vervoer of lopend naar huis gaan onverantwoord. U dient zich te laten ophalen van de afdeling D25, u mag de afdeling niet alleen verlaten;
- De begeleider wordt gebeld op het moment dat u opgehaald mag worden van de afdeling D25.

### Nuchterbeleid

- Het is noodzakelijk dat u voor het onderzoek **nuchter** bent, dat wil zeggen dat u **tot** 6 uur voor het onderzoek vast voedsel en melk mag nuttigen en **tot** 2 uur voor het onderzoek heldere vloeistof mag drinken zoals water, thee en koffie **zonder melk**;
- Indien u medicijnen heeft die u altijd 's morgens inneemt dan mag u deze vooraf innemen met een klein slokje water (in geval van bloedverdunners zie het kopje **Bloedverdunners**);
- Heeft u suikerziekte en gebruikt u daarvoor insuline, dan mag u deze 's morgens niet spuiten.

***Wanneer u niet nuchter bent, gaat het onderzoek niet door!***

### Bloedverdunners

- Gebruikt u Sintrom (Acenocoumarol) of Marcoumar (Fenprocoumaron) en gaat u hiervoor naar de trombosedienst dan zal de trombosedienst afspraken met u maken om de INR waarde te laten dalen. Voorafgaand aan het onderzoek moet de INR waarde nog gemeten worden. Daarvoor moet u één uur voor het onderzoek naar het afnamelaboratorium;
- Gebruikt u alleen Ascal dan mag u deze doorgebruiken;
- Gebruikt u Ascal in combinatie met een andere bloedverdunner dan zal de longarts afspraken met u maken over het stoppen van één van beide;
- Gebruikt u Eliquis (Apixaban), Pradaxa (Dabigatran) of Xarelto (Rivaroxaban) dan moet u dit, **in overleg met uw arts**, 48 uur voor het onderzoek stoppen;
- **Gebruikt u andere bloedverdunnende medicijnen of twijfelt u, raadpleeg dan uw arts!**

### Onderzoek

Het onderzoek vindt plaats in zijligging. U krijgt een infuusnaald in uw arm, waardoor het roesje of de sedatie (slaapmiddel) toegediend kan worden. Heeft u een kunstgebit of loszittende elementen dan moet dit uit.

Tijdens het onderzoek wordt een kunststof bijtring tussen uw tanden of kaken geplaatst om te voorkomen dat u op de scoop bijt.

- Met een roesje:  
U krijgt een bloeddrukband om de arm en een saturatiemeter aan een van uw vingers. Vervolgens krijgt u een zuurstofslangetje in de neus, zodat indien nodig extra zuurstof gegeven kan worden. De longarts controleert tijdens het onderzoek doorlopend uw bloeddruk en saturatie.
- Met sedatie:  
U krijgt een aantal plakkers op het bovenlichaam om uw hartritme te kunnen controleren en u krijgt een bloeddrukband om de arm. Vervolgens krijgt u een zuurstofslangetje in uw neus om u extra zuurstof toe te dienen en om uw ademhaling goed te kunnen controleren. De sedatiespecialist controleert tijdens het onderzoek doorlopend uw bloeddruk en de diepte van uw slaap en ademhaling.

Wanneer het roesje of de sedatie werkt brengt de longarts de scoop via de mond in uw slokdarm en onderzoekt met behulp van echobeelden, de lymfeklieren in de borstkas en/of de bijniere. Af en toe zuigt de longarts weefsel op met een dunne holle naald, dit voelt u niet. Dit weefsel wordt direct onder de microscoop bekeken en opgestuurd voor verder laboratoriumonderzoek.

### Na het onderzoek

Na het onderzoek brengt de longfunctieanalist of de sedatiespecialist u naar de uitslaapkamer op de D25. U blijft hier 1 uur ter observatie. Hierna wordt de infuusnaald verwijderd en uw contactpersoon gebeld om u op te halen. Tijdens het onderzoek met het roesje zijn uw stembanden plaatselijk verdoofd. Tot 1.5 uur na de laatste verdoving mag u niet eten en drinken. De medewerker van de uitslaapkamer (D25) zal u zeggen wanneer u weer mag eten en

drinken. Begin altijd eerste met een slokje water om te kijken of u weer goed kunt slikken anders moet u nog langer wachten.

U wordt geacht zelf begeleiding en vervoer naar huis te regelen. **U dient zich te laten ophalen van de afdeling D25, u mag de afdeling niet alleen verlaten.**

De medicatie die u tijdens het onderzoek toegediend heeft gekregen, verminderd uw reactie- en inschattingsvermogen waardoor:

- U mag tot 24 uur na het onderzoek niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer; dat houdt in niet reizen per auto, fiets, openbaar vervoer of lopen zonder begeleiding. U mag dus na afloop van het onderzoek niet zelfstandig deelnemen aan het verkeer. U mag niet zelf autorijden, met het openbaar vervoer reizen, lopend naar huis gaan of fietsen.
- U wordt geadviseerd de dag van het onderzoek geen belangrijke beslissingen te nemen.
- U wordt geadviseerd de dag van het onderzoek geen alcohol te nuttigen.
- Indien u Midazolam heeft gekregen is het mogelijk dat u zich achteraf niet goed herinnert wat er tijdens of na het onderzoek met u besproken is.

### Controleafspraak

Via het secretariaat Longgeneeskunde heeft u een afspraak gekregen voor de uitslag bij uw behandelend arts. Kunt u de gemaakte afspraak niet nakomen, geef dit dan tijdig telefonisch aan ons door.

### (Pijn)klachten

Het is mogelijk dat er na het onderzoek klachten ontstaan, zoals:

- een geïrriteerd gevoel in de keel;
- moeizaam kunnen slikken.

Dit zijn normale verschijnselen. Zijn de klachten de volgende dag niet verdwenen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Longgeneeskunde. Bij acute problemen 's avonds en in het weekend kunt u contact opnemen met de dienstdoende arts-assistent Longgeneeskunde.

### Mogelijke complicaties

Soms ontstaan tijdens het onderzoek problemen met de ademhaling of de hartfunctie. Dit komt door het slaapmiddel. Dit komt bij één tot zes op de duizend patiënten voor. Deze problemen zijn over het algemeen goed te behandelen met medicijnen en/of het toedienen van zuurstof.

### Belangrijke contactgegevens

- Tijdens kantooruren: polikliniek Longgeneeskunde, route B23, telefoon (053) 4 87 26 10;
- Buiten kantooruren: dienstdoende arts-assistent Longgeneeskunde, bereikbaar via het centrale nummer van ons ziekenhuis, telefoon (053) 4 87 20 00

### Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts dan om nadere uitleg.